

Theodor-Cristian POPESCU

DRAFUL DE PE SCÂNDURĂ

Mobilitate

Nu mai participasem la o reuniune IETM de la sfârșitul anilor '90, când grupul de oameni de teatru și dans români era printre cele mai numeroase și mai vizibile. Am redevenit membru anul acesta și am luat parte la prima reuniune plenară de după revenirea mea în organizație în iunie, la Berlin, unde am fost surprins să constat că eram singurul român printre cei aproape 700 de participanți.

Așa cum o arată și numele, IETM (Informal European Theatre Meeting) este o organizație „informală” de tip rețea, non-profit, grupând atât organisme profesionale din domeniul artelor spectacolului, cât și (conform unei decizii recente) membrii individuali. Aceștia se întâlnesc, în general, de două ori pe an în reuniuni plene și de alte câteva ori în reuniuni mai mici, de tip „express” sau „caravană”, desfășurate în diferite orașe europene. Farmecul acestei organizații este dat de modul relaxat și perfect democratic în care se desfășoară reuniunile: dimineața și după-amiaza au loc grupe de lucru și întâlniri cu artiștii și operatorii culturali locali, iar seara se prezintă o selecție de spectacole de pe „piața” locală. Nu ai voie să te autopromovezi în mod direct, ci trebuie să discuți concepte, idei, modele instituționale, să propui soluții problemelor prezentate. Sau doar să observi.

Participarea nu aduce beneficii concrete, imediate, de aceea ea poate fi neinteresantă pentru cei mai pragmatici dintre noi. IETM este o platformă de reflecție, un grup de dialog, un forum. Uneori, discuțiile trenează (mai ales când sunt moderate de cineva din Sudul sau Estul Europei) sau nu se degajă nicio soluție imediată la dezechilibrele prezentate în grupele de lucru, sau nu se propune niciun model instituțional nou. Dar o puternică senzație de solidaritate se construiește între participanți, astfel încât diferitele spații culturale europene ajung să capete identitate nu numai prin spectacolele de teatru și dans ce colindă festivalurile, ci și prin deschiderea către dialog și prietenie a artiștilor și managerilor culturali interesați de astfel de colocvii și reuniuni, mai largi sau mai restrânse.

În România nu prea avem însă unde să depunem cereri de finanțare pentru participarea la evenimente de acest tip. Unul dintre primele programe sacrificate imediat ce s-au făcut simțite vremurile de austeritate a fost Fondul de mobilitate al Ministerului Culturii, desființat în 2008, la un an după aderarea României la Uniunea Europeană. Era oricum singurul, astfel încât după suprimarea lui nu mai există practic niciun program național dedicat mobilității artiștilor, deși la nivel european mobilitatea e un concept promovat în toate felurile posibile, aproape un drept.

Și iată-ne din nou în situația anilor '90, când finanțările călătoriilor noastre profesionale erau aproape exclusiv externe sau asigurate de birourile locale ale unor fundații străine, doar că acum aceste finanțări externe sunt mai greu de accesat, iar fundațiile străine s-au retras ori s-au reprofilat, odată cu accederea noastră în U.E. Mai rămân, așadar, doar resurse identificate individual. Dar acestea sunt, inevitabil, sporadice și limitate. Iar efortul financiar rămas exclusiv pe umerii fiecăruia duce, mai devreme sau mai târziu, la abandon. Ca la Berlin, în iunie anul acesta, când m-am descoperit singurul participant din România.

Păcat că nu cultivăm cu atenție dialogul permanent cu colegii noștri străini, întreținând programe de finanțare minimale, care să asigure continuitatea vizitelor reciproce. Mobilitatea noastră ar fi un semn de sănătate.